

Toelichting op regiovisiemonitor jeugdhulp Haaglanden 2021

Bijlage bij raadsinformatiebrief jeugd en regiovisiemonitor (Z/22/067119)

Wassenaar, 5 juli 2022

In het document regiovisiemonitor wordt toegelicht dat de doorontwikkeling van deze monitor een proces van jaren is, waarbij steeds meer data beschikbaar komen en deze gaandeweg betrouwbaarder worden. Er is nog echter veel onderzoek nodig naar de duiding van de data. Naar verwachting zullen we moeten prioriteren, omdat niet alles in een keer kan.

Bij de voorbereiding van de regiovisiemonitor zijn jeugdigen en ouders betrokken geweest, bij een volgende uitgave zullen we hen nog nadrukkelijker betrekken om de uitkomsten in de monitor beter te kunnen duiden. Van uitkomsten van besprekingen van de huidige versie zullen wij te zijner tijd verslag doen.

De eerste uitgave van de Regiovisiemonitor is een omvangrijk document geworden. Dat vloeit voort uit onze keuze om een aantal onderwerpen waar nog weinig data voorhanden zijn, kwalitatief toe te lichten. Elk hoofdstuk eindigt met een samenvatting. Onderstaand de hoofdlijnen daarvan.

Algemeen beeld

Vanaf 2019 is het aantal jeugdigen dat jeugdhulp ontvangt in de regio Haaglanden gestabiliseerd op bijna 30.000, circa 0,1% boven het landelijk gemiddelde van 10,6%. De kosten per client tonen een stijgende lijn, naar in 2021 gemiddeld ca. €10.000. Deze trend is aan meerdere oorzaken toe te wijzen, zoals de toename van de complexiteit van de problematiek van de gezinnen, wachtlijsten en de hiermee gepaard gaande verlenging van de duur van de trajecten.

Regionaal zijn er 185 jeugdhulpaanbieders gecontracteerd, 32 daarvan zijn in alle H10-gemeenten actief en vertegenwoordigen 74% van de kosten. Naast de 185 zijn er nog gespecialiseerde landelijke of lokale aanbieders waarmee vanuit de regiogemeenten samen wordt gewerkt.

De indicatoren van de ambities van de regiovisie

Normaliseren, reikwijdte

De thema's normaliseren en reikwijdte van de Jeugdwet zullen naar verwachting in de voornoemde landelijke Hervormingsagenda een prominente plek krijgen. Omdat er in 2021 vooral sprake was van voorgenomen activiteiten, is er in het betreffende hoofdstuk in de regiovisiemonitor nog geen sprake van het meten van voortgang en is beschreven op welke wijze in 2022 met deze onderwerpen een aanvang is gemaakt:

- verdiepen en toepassen van kennis over normaliseren; begin 2022 zijn de eerste resultaten van een hiertoe opgericht leernetwerk verschijnen¹
- uitwerken hoe de jeugdhulp via de verordeningen begrensd kan worden²
- in gesprek met aanbieders over hoe normaliseren onderdeel wordt van de dagelijkse werkprocessen en wat daar voor nodig is³.

Passende hulp (in één keer goed)

Om een beeld te krijgen of en in hoeverre hulp in één keer goed wordt ingezet, wordt gekeken naar de instroom van nieuwe jeugdigen in de jeugdhulp per jaar. Het aandeel jeugdigen dat voor het eerst gebruikmaakt van jeugdhulp is in twee jaar relatief gedaald van 60% naar 54% en ligt in 2021 ook absoluut onder het niveau van 2019. Het aantal jeugdigen waarvan de hulp wordt verlengd of dat binnen een half jaar terugkeert is zowel relatief als absoluut toegenomen.

Zo thuis mogelijk opgroeien

De monitor laat een sterke daling van het aantal plaatsingen van jongeren in een instelling zien, vooral bij de gesloten jeugdhulp. Ten opzichte van 2019 zijn de afgelopen drie jaren zo'n 400 minder kinderen in een instelling geplaatst. Opvallend is verder de afname van het aantal plaatsingen in een pleeggezin. Deze neergaande trend in combinatie met meer ambulante inzet kan gezien worden als een bevestiging van de ambitie van zo thuis mogelijk opgroeien. Dit hoofdstuk is voor een belangrijk deel kwalitatief van aard en schetst vooral het ontwikkelingstraject.

Duurzaam veilig opgroeien

In dit hoofdstuk is beschreven wat in de regio Haaglanden gedaan wordt om jeugdigen duurzaam veilig te kunnen laten opgroeien. Er is toegelicht wat jeugdbescherming en jeugdreclassering is, hoe vaak de jeugdbescherming en jeugdreclassering (GI) wordt ingezet en welke organisaties bij de uitvoering in onze regio zijn betrokken. Ook is toegelicht hoe de relatie is met de inzet van jeugdhulp door de GI en hoe er samengewerkt wordt om het aantal jeugdigen dat lang op passende hulp moet wachten verminderen (Beter Samenspel en de 'Doorbraakaanpak' ⁴). In dit hoofdstuk is ook de inzet van de Crisisdienst zichtbaar gemaakt. Er is daarbij sprake van een groei van het aantal meldingen bij de Crisisdienst en een afname van het aantal oplegde huisverboden.

Over het geheel genomen vertoont de inzet van ondertoezichtstelling en voogdij de afgelopen drie jaar licht een dalende lijn, evenals het aantal machtigingen voor een uithuisplaatsing.

Aanpak wachttijden

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de wachttijden voor jeugdhulp in de regio Haaglanden. De langste wachttijden zijn er bij de ambulante jeugd-GGZ en bij integrale verblijfshulp. Zo'n 17% van de aanbieders heeft een wachttijd van drie maanden of meer. De wachttijden bij de specialistische Kinderdagcentra in de regio Haaglanden zijn lang, vooral in relatie tot de jonge leeftijd van de kinderen.

---

¹ <https://www.kennisnetwerkjeugdhaaglanden.nl/producten-leernetwerk-normaliseren>

² Voortschrijdend inzicht: wachten op besluiten van het Kabinet

³ Dit wordt gerealiseerd in het periodiek regiobreed overleg tussen aanbieders, gemeenten en Servicebureau,

⁴ In verband met de ondertoezichtstelling van de regio door de Inspectie Gezondheid en jeugdzorg

De Haagse Hogeschool heeft in 2021 onderzoek gedaan op basis van de gegevens van het wachtlijstbeheer en zorglogistiek van het Expertiseteam Complexe Zorg. Daaruit blijkt de meerwaarde van het instrument Zorglogistiek: kinderen bij het reguliere wachtlijstbeheer wachten gemiddeld zes maanden op een plek (70% wacht langer dan elf weken) en via de coördinatie van zorglogistiek is de gemiddelde wachttijd drie maanden en wacht 37% van de jeugdigen langer dan elf weken. In 2022 ontstaat meer zicht op de knelpunten van de jeugdigen die langer dan drie maanden op de wachtlijst staan. Door dit verbeterde inzicht, kan samen met de zorgaanbieders gericht gewerkt worden aan het verkorten van de wachttijden.

In dit hoofdstuk zijn geen cijfers opgenomen over eventuele wachttijden bij lokale teams, daarover wordt op het niveau van individuele gemeenten gerapporteerd. Een regionaal beeld van wachttijden bij lokale teams is een van de ontwikkelpunten voor volgende edities van deze regiovisie monitor.

Onderwijs en jeugdhulp werken effectief samen

In dit hoofdstuk wordt aan de hand van de regiovisie geschetst wat er binnen de gemeenten in de regio Haaglanden gebeurt op het gebied van samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp. Zowel in het (speciaal en regulier) primair en voortgezet onderwijs als het middelbaar onderwijs. Dit hoofdstuk is sterk kwalitatief van aard en geeft inzicht in de complexiteit van het veld van onderwijs-jeugdhulp en licht toe hoe de ambities uit de regiovisie over onderwijs-jeugdhulp worden uitgewerkt, onder andere via het verder uitbreiden en uitvoeren van de onderwijs – jeugdhulparrangementen en een analyse van de jeugdigen die niet in de eigen gemeente onderwijs volgt en ondersteuning nodig heeft. Zodat er inzicht komt in het grensverkeer en welke regionale samenwerking daarvoor nodig is.

Tot slot

Omdat de diverse gemeenten in Haaglanden hun raden op verschillende manieren informeren over lokale ontwikkelingen, is in deze versie van de regiovisiemonitor geen lokale vertaling of duiding aangebracht. Wij willen graag met de raadsleden in gesprek op welke manier wij de lokale vertaling van de regiovisiemonitor in het vervolg met de raden kunnen delen.

Zoals vermeld wordt deze regiovisiemonitor tijdens een regionale raadsinformatiebijeenkomst ambtelijk toelicht. Tijdens deze bijeenkomst is er gelegenheid om op basis van deze monitor input te geven met betrekking tot het Uitvoeringsplan Jeugdhulp 2023 en de Regiovisiemonitor over 2022.